

POGAJANJA MED DELEGACIJAMI ŠTIRIH VLADNIH STRANK

Popolno soglasje glede ukrepov za premostitev gospodarskih težkoč

Predsednik vlade Moro predloži danes delegacijam svoje zaključke, o tem pa bodo odločila vodstva strank - Računajo, da bo do konca tedna rešeno tudi vprašanje preosnove - Danes interelacije poslancev o gospodarski konjunkturi

RIM, 22. — Predsednik vlade Moro je sprejel podpredsednika vlade Nennija, ki mu je poročal o svojem potovanju v ZDA. Nenni je sprejel namestnika tajnika PSI Brodinija, ki mu je poročal o dosedanjih pogajanjih za preosnovo vlade.

Dopolnilne predsednik vlade Moro imel sestanek z ministri Pieraccinijem, Tremellonijem, Colombom in Mancinijem v zvezi z debato o razvoju konjunkturalne italijanske gospodarstva, ki bo jutri v poslanski zbornici, popoldne pa so se nadaljevali razgovori med delegacijami štirih vladnih strank o političnih in gospodarskih vprašanjih v zvezi z okrepitvijo in preosnovo vlade levega centra.

Po sestanku je minister Colombo delal na vprašanje novinarjev, da je bil današnji sestanek zaključek značaja, kar zadeva gospodarski del in vsaj kar zadeva njega.

Na vprašanje, ali bodo še drugi sestanki, je minister dejal, da ne more gledati tega reči nič točnega, da pa se mu zdi, da bo šlo vsakega za sestanke, brez finančnih ministrov.

Vprašani, ali ste zahtevali poteze nekega specifičnega ukrepa? Odg.: Pregledali smo gospodarska vprašanja in določili splošne poteze bodoče dejavnosti.

Vprašani, torej niste pripravili nobenega ukrepa? Odg.: Ponavljamo, da smo razpravljali o splošnih potezih; na vladi je, da pripravi ukrepe. V ostalem smo mnogo delali za to, da pretekli dnevi, že več kot teden dni se ukvarjamo s temi ukrepi.

Vprašani, ali gre za en sam ukrep? Odg.: Gre za en sam ukrep.

Predsednik vlade Moro bo danes potegnil zaključke iz dosedanjih pogajanj med delegacijami štirih vladnih strank, ki jih je treba sprejeti, da se premostijo sedanje gospodarske težkoče. O teh za ključnih bodo nato razpravljala vodstva strank. V primeru, da jih odobrijo, bodo rešili do konca tedna tudi vprašanje preosnove vlade.

V južnem Vietnamu vlada vedno večja zmeda. General Kan, ki ga je vojaški svet odstavil, se noče s tem sprijazniti in zahteva novo diskusijo o zadevi. Medtem je predsednik te države, ki se imenuje, podpisal ukaz o imenovanju generala Tran Van Minha, ali »malega Minha« za novega načelnika oboroženih sil. Zdi pa se, da so v vojaškem svetu ostra nesoglasja in da se vsi ne strinjajo s temi spremembami. Zato je težko reči, koliko časa bo poteklo brez novega vojaškega udara, ki se v zadnjem času vrstijo drug za drugim.

O položaju v jugovzhodni Aziji, predvsem pa v Vietnamu, se je razgovarjal v Washingtonu, kakor je znano, tudi francoski zunanji minister de Gaulle. Včeraj se je de Gaulle razgovarjal o tem tudi z U. Tantom. Prevladuje vtis, da so v Washingtonu hladno sprejeli de Gaullovo obrazloženje francoskega načrta za izločitev države iz Indokine. Prav tako so hladno sprejeli francoski predlog o dobrih uslugah za morebitna pogajanja med ZDA in Kitajsko. Vse kaže, da de Gaulle ni uspešno ugledal med Washingtonom in Parizom, in da v bližnji prihodnosti ne bo prišlo do Johnsonovega obiska v Parizu.

V Moskvi slavijo danes 40-letnico Rdeče armade. Sinoči je maršal Malinovski govoril na zborovanju in poudaril, da potrebujejo Sovjetska zveza mir za izvedbo svojih gospodarskih načrtov in za dvig življenjskega standarda. Hkrati pa krepi svoje vojaško moč, da bi mogla v primeru napada učinkovito odgovoriti na njo.

Dejal je, da bi bil tisti, ki bi napadel Sovjetsko zvezo, popolnoma uničen. Medtem pa je Sovjetska vlada protestirala pri ameriški vladi zaradi nedostupnih in nevarnih dejanj ameriških vojnih ladij na odprtem morju, zlasti ob obali Indokine.

V Kairu so predstavniki arabskih kraljev in državnih poglavarjev sklenili začetni skupni arabski akcijo proti Zahodni Nemčiji, če bi ta začela povračilne ukrepe proti ZAR zaradi stališča, ki ga je katarska vlada zavzela do dobavljanja zahodnega orožja Izraelu. Pri tem je bilo poudarjeno, da vsaka vojaška akcija gospodarska pomoč Zahodni Nemčiji Izraelu, »pomenuje grožnjo proti palestinskemu ljudstvu in proti miru na svetu«.

Medtem je Walter Ulbricht, ki je bil v Kairu, včeraj se je ustavil v Beogradu.

Veliko presenečenje je vzbudila novica o atentatu na črnosko nacionalističnega voditelja Malcolm X, ki ga je izvršila skupina črnih. Gre za medsebojno ubijanje, ker je Malcolm X obravnavanje, ker je Malcolm X zapustil ekstremistično gibanje »črnih muslimanov« in ustanovil svoje ekstremistično gibanje z imenom »Združeno za afriško ameriško enotnost«. Znan črnski voditelj King in tajnik združenja za napredek temnopoltih ljudi Roy Wilkins sta se v tem v zvezi poudarila, da je ta umor jasn dokaz neukinkovitosti nasilja kot sredstva za reševanje sporov.

določena ustrežna finančna sredstva, ki ovirajo, je treba takoj odpraviti.

Ce bodo vse te ukrepe odobrila tudi vodstva strank, ki se bodo sestala jutri ali pojutrišnjem, bodo nato pristopili k vprašanju preosnove vlade, da bi vanjo vključili tudi predstavniki tistih sil, ki zagovarjajo politiko levega centra, a so do sedaj stale ob strani, ker niso smatrale, da je dosednji program vlade zadosten učinkovit spričo ranosti gospodarskega položaja. Računajo, da bo tudi to vprašanje rešeno do konca tedna.

V senatu so nadaljevali razpravo o državnem proračunu: na vrsti je bil proračun ministrstva za obrambo.

Delno znižanje izrednega davka

LONDON, 22. — Angleška vlada je danes popoldne sporočila v spod-

nji zbornici, da bodo od 27. aprila dalje znižali izredni petnajstodstotni davek na deset odstotkov. To je sporočil finančni minister Callaghan. Ta je izrazil mnenje, da je izredni davek dal dovolj dobrih rezultatov, da ga sedaj lahko znižajo za pet odstotkov. Finančni minister je tudi izjavil, da se je angleška vlada posvetovala z vlado Commonwealtha ter z drugimi zainteresiranimi vladi.

Sporočilo o delnem znižanju davka so poslali tudi svetu ministrov EFTA, ki je imel danes sejo v Ženevi. Predstavniki tega združenja je izjavil, da je svet ministrov s glasno izrekel zadovoljstvo zaradi tega in da je sedaj rešena kriza, ki je nastala v tem združenju, da je britanska vlada uvedla omejen davek. Angleški minister za gospodarske zadeve Brown je zagotovil, da bodo izredni davek v čim krajšem času popolnoma ukinili.

V SAJGONU SE NADALJUJE OBRAČUNAVANJE MED GENERALI

«Mali Minh» je bil imenovan za naslednika generala Kana

Kan je poskušal še zadnji udar, a mu ni uspel - Njegov položaj pa ni še popolnoma jasan - Washington namerava obtožiti Severni Vietnam pred Varnostnim svetom OZN?

SAJGON, 22. — Svet oboroženih sil Južnega Vietnama je po neuspeli, ki jo je že v soboto izglasoval generalu Kanu, večkrat dokončno odstavil tega generala. Predsednik republike je podpisal dekret o njegovi odstitvi, na njegovo mesto pa je bil imenovan general Tran Van Minh.

Po mnenju opazovalcev ni bila izjema, Van Minh, ki je bil po posameznih generalih zagovarjal imenovanje drugih generalov. Med temi so bili podpredsednik vlade general Vin Th, general Kiem, ki je sedaj poslanik v Washingtonu, bivši minister za oborožene sile general Lan Van Fat ter drugi. Minh je kompromisni kandidat, katerega so izvolili, ker se niso mogli odločiti za nobenega od drugih.

Tran Van Minh, imenovanemu »Mali Minh«, s čimer ga razločijo od njegovega koleženja, »velikega Minha«, ki je bil prej predsednik republike in je aktivno sodeloval v udaru proti diktatorskemu režimu Dienma konec leta 1963. »Veliki Minh« je sedaj v tujini. »Mali Minh« je imel funkcijo že v generalnem štabu Dienmova režima do konca leta 1963, ko so Dienma virili.

Novi načelnik oboroženih sil Tran Van Minh je objavil danes razglas, s katerim poziva vse vojaške, enajstino vrste in se združijo, da se dosežejo dva glavna smotra, t.j. eliminacija komunizma in obnova države.

Položaj generala Kana je še negotov. V Dalatu je imel stika z nekaterimi predstavniki sveta oboroženih sil in je bil dokončno sprejel svojo odstavitev, toda zahteva, naj se svet oboroženih sil ponovno sestane, ker trdi, da je na seji, na kateri so sklenili njegovo odstavitev, bila navzoča manjšina članov sveta. Na vsak način ni znano, koliko generalov se je strinjalo z njegovo odstavitvijo in z novim imenovanjem. Za danes je jutro ob 5.15 so napovedali tiskovno konferenco v glavni štabi vojnega letalstva na letališču Tan Son Nut, toda ta je bila najprej odložena do 9.30 in končno je bila odpovedana.

Zatrjuje se, da se poveljnik letalstva general Ky pira čim prej novega vojaškega guvernerja v Sajgonu generala Ti. Dalje se trdi, da se je mornarica postavila na stran generala Kana. Ta, ki ga je ameriški general Rowland, ki poveljuje ameriškim letalskim silam v Južnem Vietnamu, obvestil o sklepu vojaškega sveta, je kakor rečeno, zahteval nov sestanek sveta oboroženih sil v Dalatu. General Ti je bil izjavil, da je bilo najbolje, če bi generala Kana poslali v tujino, da pa se temu upira. Svet oboroženih sil je razpisal tudi nagrado na glavo štirinajst častnikov, ki so sodelovali pri neuspelem državnem udaru in ki niso bili še aretirani.

Kar se tiče spopada med generalom Kanim in generalom Ti, je bilo vedno vse potekalo v obsegu, ki ga je poveljeval general Ti. General Kani je bil v daljši dobi vojaški pripravljen, da se s teče atomske oborožitve, in je na koncu dejal: »Do bro je znova opomniti, da tisti, ki nas bo napadel, ne bo ostal živ.«

Malinovski je nato omenil Johnsonovo poslanico kongresu, v kateri je ta hvalil zalogo raketen iz strekov in podmornic v ZDA in je dejal, da je nad 850 medcelinskih zvez. »Toda«, je nadaljeval Malinovski, »imperialisti bi se morali spomniti, da so več kot enkrat v zgodovini preživelih sovjetsko moč in da so bili vedno poraženi. Sovjetska zveza se trudi, kolikor more, da bi se izognili atomski katastrofi, toda če bi jo imperialisti sprožili, bi se morali uničiti s takim udarcem, kakršnega ni nikoli doživljal noben napadalec. Kapitalistični sistem bi našel svoj grob v tem spopadu.«

Veliko presenečenje je vzbudila novica o atentatu na črnosko nacionalističnega voditelja Malcolm X, ki ga je izvršila skupina črnih. Gre za medsebojno ubijanje, ker je Malcolm X obravnavanje, ker je Malcolm X zapustil ekstremistično gibanje »črnih muslimanov« in ustanovil svoje ekstremistično gibanje z imenom »Združeno za afriško ameriško enotnost«. Znan črnski voditelj King in tajnik združenja za napredek temnopoltih ljudi Roy Wilkins sta se v tem v zvezi poudarila, da je ta umor jasn dokaz neukinkovitosti nasilja kot sredstva za reševanje sporov.

De Murville se vrne danes iz Washingtona

NEW YORK, 22. — Francoski zunanji minister de Murville, ki je sedaj na obisku v ZDA, se je sestal danes na kosilu z glavnim tajnikom OZN U. Tantom. Čeprav označujejo sestanke za privatnega, se ugotavlja, da sta de Murville in U. Tantom izkoristila to priložnost in obravnavala položaj v jugovzhodni Aziji. Ni izključeno, da sta govorila tudi o finančni krizi Združenih narodov. Kakor je znano, odklanja Francija, prav tako kakor Sovjetska zveza in nekatere druge države plačilo prispevkov za operacije varnostnih sil OZN na Srednjem vzhodu in v Kongu.

De Murville se bo jutri vrnil v Pariz in bo o svojih razgovorih v Washingtonu poročal na seji vlade, ki bo v sredo popoldne pod predsedstvom de Gaulleja.

Prevladuje vtis, da po izmenjavi mnenj de Murville z Ruskom in Johnsonom ne kaže v sedanjem položaju, da bi bilo med Francijo in ZDA mogoče doseči skupno stališče do Vietnama. V glavnem se ugotavlja, da sta obe strani pojasnili druga druga svoje stališče.

Komentatorji ugotavljajo, da je Johnson, ki je ponovil svojo željo, da bi se o Vietnamu pogajali s Sovjetsko zvezo preko Velike Britanije, izrečno zavrnil francoske ponudbe o dobrih uslugah za pogajanja med ZDA in Kitajsko. V Parizu ugotavljajo, da ni bilo mogoče doseči sporazuma glede obiska Johnsona v Parizu. Nekateri opazovalci so mnenja, da želi Johnson prej do bro proučiti razvoj francoske politike tudi v zvezi z najnovejšimi francoskimi pobudami na valutnem področju.

TRAGIČNE POSLEDICE PLEMENSKEGA ZAPOSTAVLJANJA V ZDA

Ekstremistični voditelj Malcolm X padel pod streli drugih ekstremistov

Nanj je streljala skupina »črnih muslimanov« - Aretiranih je bilo več oseb, ki jih sumijo sodelovanja pri atentatu

NEW YORK, 22. — Črnski ekstremistični voditelj Malcolm X, ki je bil svoj čas voditelj ameriških »črnih muslimanov«, je bil sinoči ubit, ko je govoril množici več sto ljudi v neki dvorani v črnski četrti.

Nenadoma je počilo več strel, od katerih so nekateri zadeli Malcolma. Ranjeni sta bili še drugi dve osebi. Malcolma so takoj odpeljali v bolnišnico, kjer je kmalu zatem umrl.

Pred enim tednom je bil proti Malcolmu izrečen prvi atentat, ki so neznanci zaigali njegovo stanovanje. Malcolm, njegova žena in njegovi otroci so se komaj rešili pred plameni.

Neki črnski častnik poroča, da je bil navzoč v dvorani, ko so počili strel, in sicer ko je Malcolm X komaj začel govoriti. Da je poroča, da je pred dvorano opazil Malcolmove priateke, ki so pretepali nekatera črnce in kritični: »Ne dajte jih zbežati, ubijte jih.« Prišli so policaji, ki so jih rešili.

Malcolmov advokat je izjavil, da je nameraval Malcolm med svojim govorom povedati imena tistih, ki so ga skušali ubiti. Policija je aretirala mladega črnca Thomasa Hagana, ki je star 22 let in še druga dva črnca, katere obtožujejo umora Malcolma. Aretirani so seden v bolnišnici, ker jih je množica pretepla. Včeraj je policija močno zastražila ves Harlem in odredila izredne varnostne ukrepe. Zlasti je zastražila stanovanje voditelja sekta »črnih muslimanov« Alijaha Muhameda, ki je pred dvema letoma izključil iz svoje organizacije Malcolma X. V petek bodo imeli črnski muslimani vsedržavno konferenco te organizacije, katerega so izključili v času Kennedyjevega umora.

Črnski voditelj Martin Luther King je sinoči izjavil, da »ta umor mora naši družbi pokazati, da sta nasilje in sovraštvo slabi sredstva, ki ju je treba porzabiti«.

V Londonu je črnski voditelj James Baldwin izjavil častnikarjem: »Krivda je vas Evropejci, ki ste ustvarili navdalo belcev, da »ta ta človek mrtev. Niste neposredno krivi, toda odgovornost je vaša. Kar se je zgodilo Malcolmu X, bi se lahko zgodilo meni, ker sva iz iste ulice in sva proizvedli iste družbe. Očrneje, ki ste ga vsi vi na zahodu ustvarili, spravlja v nevarnost vsakogar v Ameriki. Malcolm je letom je prenehal študirati, delal je nekaj mesecev pri železnici, leta 1945 pa je bil aretirani. Obsojen je bil na deset let zapora, kjer se je seznanil s črnskimi muslimani. Leta 1952 se je uradno vpisal v to gibanje in postal eden

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 22. — Vabilo predsednika zveznega izvršnega sveta Petra Stambolića bo avstrijski zvezni kancelar dr. Josef Klaus od 23. do 26. marca uradno obiskal Jugoslavijo. Skupno z dr. Klausom bodo prišli tudi zunanji ministri dr. Bruno Kreisky in državni tajnik v zunanjem ministertvu Karl Bobleter.

Včeraj popoldne je na poti iz Berlina v Kairo, kamor potuje na uraden obisk, prišel z letalom v Dubrovnik predsednik državnega sveta Demokratične republike Nemčije Walter Ulbricht s soprogo v spremstvu zunanje ministra Bolz in drugih funkcionarjev. Na letališču v Dubrovniku ga je v imenu predsednika republike pozdravil predsednik sabora Hrvatske Miha Spiljak, ki je gostu, po ogledu znamenitosti mesta, priredil v knežjem dvoru zakusko, med katero sta Spiljak in Ulbricht izmenjela združitvi. Ulbricht je s soprogo in ostalimi člani spremstva ob 16. uri odpotoval z ladjo v Aleksandrijo. Pred odhodom iz Dubrovnika se je brzojavno zahvalil predsedniku Titu za prijateljski sprejem v Dubrovniku.

Na vabilo stranke FLN Alžirije je odpotovala danes v Alžir delegacija Zveze komunistov Jugoslavije, ki jo vodi tajnik CK Zveze komunistov Veljko Vlahović. Obisk je nadaljevanje vrste stikov med FLN in v skladu z dogovori med vodstvom obeh strank o nadaljnjem napredku medsebojnega sodelovanja in izmenjave izkušenj.

Med bivanjem v Alžiriji se bo delegacija ZKJ seznanila z izkušnjami FLN pri graditvi socialistične družbe v Alžiriji in izmenjala misli o vprašanjih skupnega interesa.

B. B.

Sovjetski protest v Washingtonu

MOSKVA, 22. — Sovjetska vlada je izročila danes ameriškim diplomatom predstavništvo v Moskvi protest zaradi »nedopustne skupne stališča«.

Todorov v Parizu

PARIZ, 22. — Podpredsednik bolgarske vlade Stanko Todorov se je danes sestal z namestnikom francoskega zunanjega ministra Joxeom. O razgovoru je Todorov izjavil, da je imel »zelo pozitivni, ploden in prijeten razgovor«, in da so ugotovili, da se gospodarski odnosi ugodno razvijajo ter da so možnosti povečanja trgovinske in gospodarske izmenjave med obema državama. Dodal je, da so govorili tudi o mednarodnih problemih in tudi glede tega so ugotovili nekatera skupna stališča.

Danes so objavili tudi skupno sporočilo o razgovorih Naserja in Burgibe. Poročilo poudarja, da dobavljanje zahodnonemškega orožja Izraelu spornosti izjavljajo dejanje, ki lahko škoduje celovitosti celotnega arabskega naroda. Sporočilo dodaja, da bosta obe državi skrbno sledili nadaljnjemu razvoju.

Kar se tiče jugovzhodne Azije in se posebej Vietnam, se v sporočilu zahteva takojšnji konec vojaških operacij in iskanje rešitve v skladu z resolucijami druge konferenice nevarnih držav. Dalje se poudarja, da sta predsednika zveza poudarila privrženost politiki nepovezovanja ter da se bosta še dalje trudila, da se doseže popolna razorožitev. Dalje sta poudarila privrženost arabski enotnosti in sklenila delovati za njeno okrepitve, ter sta obljubila vso podporo organizaciji osvoboditve Palestine. Sporočilo javlja tudi, da bo med obema državama sklenjen kulturni sporazum.

Burgibe je prišel davi iz Kaira v Gaddo na uraden obisk Saudovi Arabiji. Na letališču ga je sprejel kralj Feisal.

Zahodnonemški kancelar Erhard je na seji predsedstva demokratske parlamentarne skupine izjavil, da bo zahodnonemška vlada sporočila svoj sklep glede nadaljevanja gospodarskega sodelovanja z ZAR. Poudaril je, da Walter Ulbricht prišel v Kairo.

Malcolm X

NA VABILO PETRA STAMBOLIĆA

Avstrijski kancelar Klaus obišče marca Jugoslavijo

Ulbricht potoval skozi Beograd v Kairo

(Od našega dopisnika) BEOGRAD, 22. — Vabilo predsednika zveznega izvršnega sveta Petra Stambolića bo avstrijski zvezni kancelar dr. Josef Klaus od 23. do 26. marca uradno obiskal Jugoslavijo. Skupno z dr. Klausom bodo prišli tudi zunanji ministri dr. Bruno Kreisky in državni tajnik v zunanjem ministertvu Karl Bobleter.

Včeraj popoldne je na poti iz Berlina v Kairo, kamor potuje na uraden obisk, prišel z letalom v Dubrovnik predsednik državnega sveta Demokratične republike Nemčije Walter Ulbricht s soprogo v spremstvu zunanje ministra Bolz in drugih funkcionarjev. Na letališču v Dubrovniku ga je v imenu predsednika republike pozdravil predsednik sabora Hrvatske Miha Spiljak, ki je gostu, po ogledu znamenitosti mesta, priredil v knežjem dvoru zakusko, med katero sta Spiljak in Ulbricht izmenjela združitvi. Ulbricht je s soprogo in ostalimi člani spremstva ob 16. uri odpotoval z ladjo v Aleksandrijo. Pred odhodom iz Dubrovnika se je brzojavno zahvalil predsedniku Titu za prijateljski sprejem v Dubrovniku.

Na vabilo stranke FLN Alžirije je odpotovala danes v Alžir delegacija Zveze komunistov Jugoslavije, ki jo vodi tajnik CK Zveze komunistov Veljko Vlahović. Obisk je nadaljevanje vrste stikov med FLN in v skladu z dogovori med vodstvom obeh strank o nadaljnjem napredku medsebojnega sodelovanja in izmenjave izkušenj.

Med bivanjem v Alžiriji se bo delegacija ZKJ seznanila z izkušnjami FLN pri graditvi socialistične družbe v Alžiriji in izmenjala misli o vprašanjih skupnega interesa.

B. B.

Nov sporazum med SZ in Ciprom

NIKOZIJA, 22. — Ciper in Sovjetska zveza sta sklenila danes triletni trgovinski sporazum, ki določa, da se bo izmenjava med obema državama potrojila in dosega v treh letih vrednost 9,8 milijona dolarjev. Sporazum določa, da bo do ustanovitve v Nikoziji sovjetsko trgovinsko predstavništvo.

Macoutung je sprejel v Pekingu predsednika Tanzanije Njerera, ki je podpisal s Kitajsko prijateljsko pogodbo

neta z letalom, ko je bil alpi-

NEVARNOST NACISTIČNIH OSTANKOV V AVSTRIJI

Obsodbe vredno razumevanje do vojnih zločincev

Kaj je razkril poizkus dunajskega reporterja v zvezi s procesom proti bivšemu esesovcu Novaku - Petinštrideset odstotkov ljudi je o primeru bilo popolnoma neobveščenih - Prav toliko se jih je opredelilo na stran zločincev in samo deset odstotkov je proti tem izrazilo svoje nasprotovanje

DUNAJ, februarja. — Nedaleč od znane dunajske cerkve sv. Štefana je na oglu stal mladenič v debelim puloverju, držel v rokah pločevinato škatlo z napisom — „Gau-Wien“. To zaudarja po nemem, kar bi v resnici že davno moralo biti za večne čase globoko zakopano v zgodovinski pozabi, a se še danes pojavlja kot grozeča prikazen, ki bi v ljudeh morala zbujati mrščavico in odpor. Mladenec pa je stiskal to škatlo v rokah, jo od časa do časa stresel, da so v njej zaskrebljali kovanci, pozivajoči ljudi, ki so hoteli mimo njega: „Darujte nekaj za Novaka.“ Na zidu za njegovim hrbtom je nalepljen lepak, ki občinstvo prav tako poziva, naj pokaže razumevanje in usmiljenje do nacista Novaka s tem, da zanj nekaj daruje.

Novak, ki se zanj na eni od glavnih dunajskih ulic zbira denar, je bivši esesovec in sodalec vojne zločince Elchmanna, je prav tisti Franz Novak, ki je nekdo organiziral železniške transporte židov in številnih drugih trpinov, katerih zadnja postaja je bila v plinskih celicah nacističnih taborišč.

Mladenec v puloverju, zbiralec prispevkov, pa je eden od tujakih inženjerskih, ki je na ta način želel izvedeti, kaj ljudje, avstrijski državljani menijo o tem vojnem zločincu, ki je bil dunajsko sodišče konec preteklega leta obsodilo na osemletno zaporno kazen, upoštevajoč pri tem tudi čas, ki ga je ta prebil v preiskovalnem zaporu, a je Novaka v resnici obnem tudi opustilo krivde vseh bistvenih točk obtožbe.

Poizkus, ki je o njem pravkar govorila, je bil storičen približno mesec dni po izreku razsodbe, ki jo je malone vse dunajsko časopisje označilo za nenavadno in skoraj nerazumljivo blago, torej nekako v času, ko je bil odločen sodna razprava proti nekemu drugemu Elchmannovemu sodalcu, Erichu Rajakovičsu, prav tako nekdanjemu esesovcu, ki je vodil urad za zide pri vrhovnem poveljstvu nacistične policije na Holandskem. Po podatkih židovskega dokumentarnega centra na Dunaju, je ta vojni zločinec, ki se je 15. februarja tlel zgovarjati pred dunajskim sodiščem, odgovoren za množično likvidacijo holandskih, dunajskih in belgijskih židov.

Dunajski reporter, ki je svojo akcijo bil izpeljal ob vednosti in s dovoljenjem ustreznih oblasti, se je navzlic temu v manjši meri moral spopasti s policijo, in to zaradi tega, ker obvestilo o izdanih dovoljenjih ni povsod prispejlo pravočasno. Bil je aretiran in odpeljan na bližnji komisariat prav v trenutku, ko ga je elegantno oblečen možik vprašal, ali je tudi on nacist. In veliko je bilo reporterjeve presenečenja, ko se je — potem ko ga je poljela čez krak — kasneje — po novno vrnil na svoje mesto in tu se našel elegantnega gospoda, ki ga je potrpežljivo čakal. „Zelel bi vam izročiti svoj prispevek za stvar“, je rekel in mladeniču izročil bankovce od sto šilingov.

„Ali vam je znano, za kaj gre?“ ga je vprašal novinar.

„Razumljivo, in veseli sem, da je nekaj pravih, nacionalno zavdnih in pogumnih mladih ljudi.“

Neki drug, kakih petdeset let star mož, se je ob novinarju prav tako ustavil in mu molče izročil svoj prispevek. „Le ta ga je, kot vsakega, skuša nagovoriti“, „Zbiramo sredstva za obnovitev Novakovega procesa.“ Toda neznanec ga je prekinil: „Vem“, je rekel, „mnogi resnici ubijatelj se danes tihotapijo okrog, vsem ko se tem skušajo umoriti natipati s pomočjo krivoprišernih pričin in laži.“

Bilo je mnogo mladih in starih ljudi, moških in žena, ki so odrekli svoj prispevek, brž ko so čuli, za koga se denar zbira. Mnogi so izrazili svojo ogorčenost in gnebo, da predstavljajo to pravico sramoto za Avstrijo. Pota pa so spet prišli takšni, ki niso bili isete mnenja, in ponovno je bil isete začel padati denar. Neki mladenec v bledem ljubemni rosi na povsem svetelnem način: poleg denarja je reporterju stisnil v roko še kos papirja, opozoril ga, da pozorno prečita, kar je na njem zapisano, in da ga zatem dobro skrije. Seveda kos papirja ni bil navaden kos papirja, marveč letak nekakšnega „Instituta za raziskovanje resnice“, izdan na Dunaju 11. februarja 1965 in podpisan od Adolfa Elchmanna, sina pokojnega vojne zločince.

V letaku se zatrjuje, da je obtožba o milijonih umorjenih židov „izmišljotina“, da so bili Eich-

mann in drugi „po nedolžnem“ obsojeni, in sicer zaradi tega, „da bi ne prišla na dan resnica.“

K zbiralcu prispevkov je, med drugim, pristopila tudi neka žena, ki mu je z odkritim navdušenjem in simpatijo izročila svoj prispevek, rekla, da je bil proces proti Novaku krivičen, naka je se pristavila: „Zakaj sploh nacija najo takele procese? Kaj vse se ni zgodilo po 1. 1945? Potemtakem bi človek moral tudi one... bi moral tudi vse...“ A na koncu: „Prosim, ne trdim, da v tretjem Reichu niso bile tudi napake, toda, kajne, kjer je dosti svetlobe, je tudi nekaj sence...“

S tem pogovorom je reporter zaključil svoj poizkus, poizkus, ki nam ne razkrija najbolj razglašene stanja v zvezi z razpoložljivim sodobnim Avstrijcem do nacističnih vojnih zločincev in nacizma na splošno. Reporter pa je pri tem ugotovil, da okrog 45 odstotkov ljudi sploh ni vedelo, kdo je ta, ki so se zanj zbirali prispevki.

Mann in drugi „po nedolžnem“ obsojeni, in sicer zaradi tega, „da bi ne prišla na dan resnica.“

K zbiralcu prispevkov je, med drugim, pristopila tudi neka žena, ki mu je z odkritim navdušenjem in simpatijo izročila svoj prispevek, rekla, da je bil proces proti Novaku krivičen, naka je se pristavila: „Zakaj sploh nacija najo takele procese? Kaj vse se ni zgodilo po 1. 1945? Potemtakem bi človek moral tudi one... bi moral tudi vse...“ A na koncu: „Prosim, ne trdim, da v tretjem Reichu niso bile tudi napake, toda, kajne, kjer je dosti svetlobe, je tudi nekaj sence...“

S tem pogovorom je reporter zaključil svoj poizkus, poizkus, ki nam ne razkrija najbolj razglašene stanja v zvezi z razpoložljivim sodobnim Avstrijcem do nacističnih vojnih zločincev in nacizma na splošno. Reporter pa je pri tem ugotovil, da okrog 45 odstotkov ljudi sploh ni vedelo, kdo je ta, ki so se zanj zbirali prispevki.

Dunajski reporter, ki je svojo akcijo bil izpeljal ob vednosti in s dovoljenjem ustreznih oblasti, se je navzlic temu v manjši meri moral spopasti s policijo, in to zaradi tega, ker obvestilo o izdanih dovoljenjih ni povsod prispejlo pravočasno. Bil je aretiran in odpeljan na bližnji komisariat prav v trenutku, ko ga je elegantno oblečen možik vprašal, ali je tudi on nacist. In veliko je bilo reporterjeve presenečenja, ko se je — potem ko ga je poljela čez krak — kasneje — po novno vrnil na svoje mesto in tu se našel elegantnega gospoda, ki ga je potrpežljivo čakal. „Zelel bi vam izročiti svoj prispevek za stvar“, je rekel in mladeniču izročil bankovce od sto šilingov.

„Ali vam je znano, za kaj gre?“ ga je vprašal novinar.

„Razumljivo, in veseli sem, da je nekaj pravih, nacionalno zavdnih in pogumnih mladih ljudi.“

Neki drug, kakih petdeset let star mož, se je ob novinarju prav tako ustavil in mu molče izročil svoj prispevek. „Le ta ga je, kot vsakega, skuša nagovoriti“, „Zbiramo sredstva za obnovitev Novakovega procesa.“ Toda neznanec ga je prekinil: „Vem“, je rekel, „mnogi resnici ubijatelj se danes tihotapijo okrog, vsem ko se tem skušajo umoriti natipati s pomočjo krivoprišernih pričin in laži.“

Bilo je mnogo mladih in starih ljudi, moških in žena, ki so odrekli svoj prispevek, brž ko so čuli, za koga se denar zbira. Mnogi so izrazili svojo ogorčenost in gnebo, da predstavljajo to pravico sramoto za Avstrijo. Pota pa so spet prišli takšni, ki niso bili isete mnenja, in ponovno je bil isete začel padati denar. Neki mladenec v bledem ljubemni rosi na povsem svetelnem način: poleg denarja je reporterju stisnil v roko še kos papirja, opozoril ga, da pozorno prečita, kar je na njem zapisano, in da ga zatem dobro skrije. Seveda kos papirja ni bil navaden kos papirja, marveč letak nekakšnega „Instituta za raziskovanje resnice“, izdan na Dunaju 11. februarja 1965 in podpisan od Adolfa Elchmanna, sina pokojnega vojne zločince.

V letaku se zatrjuje, da je obtožba o milijonih umorjenih židov „izmišljotina“, da so bili Eich-

mann in drugi „po nedolžnem“ obsojeni, in sicer zaradi tega, „da bi ne prišla na dan resnica.“

K zbiralcu prispevkov je, med drugim, pristopila tudi neka žena, ki mu je z odkritim navdušenjem in simpatijo izročila svoj prispevek, rekla, da je bil proces proti Novaku krivičen, naka je se pristavila: „Zakaj sploh nacija najo takele procese? Kaj vse se ni zgodilo po 1. 1945? Potemtakem bi človek moral tudi one... bi moral tudi vse...“ A na koncu: „Prosim, ne trdim, da v tretjem Reichu niso bile tudi napake, toda, kajne, kjer je dosti svetlobe, je tudi nekaj sence...“

S tem pogovorom je reporter zaključil svoj poizkus, poizkus, ki nam ne razkrija najbolj razglašene stanja v zvezi z razpoložljivim sodobnim Avstrijcem do nacističnih vojnih zločincev in nacizma na splošno. Reporter pa je pri tem ugotovil, da okrog 45 odstotkov ljudi sploh ni vedelo, kdo je ta, ki so se zanj zbirali prispevki.

Dunajski reporter, ki je svojo akcijo bil izpeljal ob vednosti in s dovoljenjem ustreznih oblasti, se je navzlic temu v manjši meri moral spopasti s policijo, in to zaradi tega, ker obvestilo o izdanih dovoljenjih ni povsod prispejlo pravočasno. Bil je aretiran in odpeljan na bližnji komisariat prav v trenutku, ko ga je elegantno oblečen možik vprašal, ali je tudi on nacist. In veliko je bilo reporterjeve presenečenja, ko se je — potem ko ga je poljela čez krak — kasneje — po novno vrnil na svoje mesto in tu se našel elegantnega gospoda, ki ga je potrpežljivo čakal. „Zelel bi vam izročiti svoj prispevek za stvar“, je rekel in mladeniču izročil bankovce od sto šilingov.

„Ali vam je znano, za kaj gre?“ ga je vprašal novinar.

„Razumljivo, in veseli sem, da je nekaj pravih, nacionalno zavdnih in pogumnih mladih ljudi.“

Neki drug, kakih petdeset let star mož, se je ob novinarju prav tako ustavil in mu molče izročil svoj prispevek. „Le ta ga je, kot vsakega, skuša nagovoriti“, „Zbiramo sredstva za obnovitev Novakovega procesa.“ Toda neznanec ga je prekinil: „Vem“, je rekel, „mnogi resnici ubijatelj se danes tihotapijo okrog, vsem ko se tem skušajo umoriti natipati s pomočjo krivoprišernih pričin in laži.“

Bilo je mnogo mladih in starih ljudi, moških in žena, ki so odrekli svoj prispevek, brž ko so čuli, za koga se denar zbira. Mnogi so izrazili svojo ogorčenost in gnebo, da predstavljajo to pravico sramoto za Avstrijo. Pota pa so spet prišli takšni, ki niso bili isete mnenja, in ponovno je bil isete začel padati denar. Neki mladenec v bledem ljubemni rosi na povsem svetelnem način: poleg denarja je reporterju stisnil v roko še kos papirja, opozoril ga, da pozorno prečita, kar je na njem zapisano, in da ga zatem dobro skrije. Seveda kos papirja ni bil navaden kos papirja, marveč letak nekakšnega „Instituta za raziskovanje resnice“, izdan na Dunaju 11. februarja 1965 in podpisan od Adolfa Elchmanna, sina pokojnega vojne zločince.

V letaku se zatrjuje, da je obtožba o milijonih umorjenih židov „izmišljotina“, da so bili Eich-

mann in drugi „po nedolžnem“ obsojeni, in sicer zaradi tega, „da bi ne prišla na dan resnica.“

K zbiralcu prispevkov je, med drugim, pristopila tudi neka žena, ki mu je z odkritim navdušenjem in simpatijo izročila svoj prispevek, rekla, da je bil proces proti Novaku krivičen, naka je se pristavila: „Zakaj sploh nacija najo takele procese? Kaj vse se ni zgodilo po 1. 1945? Potemtakem bi človek moral tudi one... bi moral tudi vse...“ A na koncu: „Prosim, ne trdim, da v tretjem Reichu niso bile tudi napake, toda, kajne, kjer je dosti svetlobe, je tudi nekaj sence...“

S tem pogovorom je reporter zaključil svoj poizkus, poizkus, ki nam ne razkrija najbolj razglašene stanja v zvezi z razpoložljivim sodobnim Avstrijcem do nacističnih vojnih zločincev in nacizma na splošno. Reporter pa je pri tem ugotovil, da okrog 45 odstotkov ljudi sploh ni vedelo, kdo je ta, ki so se zanj zbirali prispevki.

Dunajski reporter, ki je svojo akcijo bil izpeljal ob vednosti in s dovoljenjem ustreznih oblasti, se je navzlic temu v manjši meri moral spopasti s policijo, in to zaradi tega, ker obvestilo o izdanih dovoljenjih ni povsod prispejlo pravočasno. Bil je aretiran in odpeljan na bližnji komisariat prav v trenutku, ko ga je elegantno oblečen možik vprašal, ali je tudi on nacist. In veliko je bilo reporterjeve presenečenja, ko se je — potem ko ga je poljela čez krak — kasneje — po novno vrnil na svoje mesto in tu se našel elegantnega gospoda, ki ga je potrpežljivo čakal. „Zelel bi vam izročiti svoj prispevek za stvar“, je rekel in mladeniču izročil bankovce od sto šilingov.

„Ali vam je znano, za kaj gre?“ ga je vprašal novinar.

„Razumljivo, in veseli sem, da je nekaj pravih, nacionalno zavdnih in pogumnih mladih ljudi.“

Neki drug, kakih petdeset let star mož, se je ob novinarju prav tako ustavil in mu molče izročil svoj prispevek. „Le ta ga je, kot vsakega, skuša nagovoriti“, „Zbiramo sredstva za obnovitev Novakovega procesa.“ Toda neznanec ga je prekinil: „Vem“, je rekel, „mnogi resnici ubijatelj se danes tihotapijo okrog, vsem ko se tem skušajo umoriti natipati s pomočjo krivoprišernih pričin in laži.“

Bilo je mnogo mladih in starih ljudi, moških in žena, ki so odrekli svoj prispevek, brž ko so čuli, za koga se denar zbira. Mnogi so izrazili svojo ogorčenost in gnebo, da predstavljajo to pravico sramoto za Avstrijo. Pota pa so spet prišli takšni, ki niso bili isete mnenja, in ponovno je bil isete začel padati denar. Neki mladenec v bledem ljubemni rosi na povsem svetelnem način: poleg denarja je reporterju stisnil v roko še kos papirja, opozoril ga, da pozorno prečita, kar je na njem zapisano, in da ga zatem dobro skrije. Seveda kos papirja ni bil navaden kos papirja, marveč letak nekakšnega „Instituta za raziskovanje resnice“, izdan na Dunaju 11. februarja 1965 in podpisan od Adolfa Elchmanna, sina pokojnega vojne zločince.

V letaku se zatrjuje, da je obtožba o milijonih umorjenih židov „izmišljotina“, da so bili Eich-

mann in drugi „po nedolžnem“ obsojeni, in sicer zaradi tega, „da bi ne prišla na dan resnica.“

K zbiralcu prispevkov je, med drugim, pristopila tudi neka žena, ki mu je z odkritim navdušenjem in simpatijo izročila svoj prispevek, rekla, da je bil proces proti Novaku krivičen, naka je se pristavila: „Zakaj sploh nacija najo takele procese? Kaj vse se ni zgodilo po 1. 1945? Potemtakem bi človek moral tudi one... bi moral tudi vse...“ A na koncu: „Prosim, ne trdim, da v tretjem Reichu niso bile tudi napake, toda, kajne, kjer je dosti svetlobe, je tudi nekaj sence...“

S tem pogovorom je reporter zaključil svoj poizkus, poizkus, ki nam ne razkrija najbolj razglašene stanja v zvezi z razpoložljivim sodobnim Avstrijcem do nacističnih vojnih zločincev in nacizma na splošno. Reporter pa je pri tem ugotovil, da okrog 45 odstotkov ljudi sploh ni vedelo, kdo je ta, ki so se zanj zbirali prispevki.

Dunajski reporter, ki je svojo akcijo bil izpeljal ob vednosti in s dovoljenjem ustreznih oblasti, se je navzlic temu v manjši meri moral spopasti s policijo, in to zaradi tega, ker obvestilo o izdanih dovoljenjih ni povsod prispejlo pravočasno. Bil je aretiran in odpeljan na bližnji komisariat prav v trenutku, ko ga je elegantno oblečen možik vprašal, ali je tudi on nacist. In veliko je bilo reporterjeve presenečenja, ko se je — potem ko ga je poljela čez krak — kasneje — po novno vrnil na svoje mesto in tu se našel elegantnega gospoda, ki ga je potrpežljivo čakal. „Zelel bi vam izročiti svoj prispevek za stvar“, je rekel in mladeniču izročil bankovce od sto šilingov.

„Ali vam je znano, za kaj gre?“ ga je vprašal novinar.

„Razumljivo, in veseli sem, da je nekaj pravih, nacionalno zavdnih in pogumnih mladih ljudi.“

Neki drug, kakih petdeset let star mož, se je ob novinarju prav tako ustavil in mu molče izročil svoj prispevek. „Le ta ga je, kot vsakega, skuša nagovoriti“, „Zbiramo sredstva za obnovitev Novakovega procesa.“ Toda neznanec ga je prekinil: „Vem“, je rekel, „mnogi resnici ubijatelj se danes tihotapijo okrog, vsem ko se tem skušajo umoriti natipati s pomočjo krivoprišernih pričin in laži.“

Bilo je mnogo mladih in starih ljudi, moških in žena, ki so odrekli svoj prispevek, brž ko so čuli, za koga se denar zbira. Mnogi so izrazili svojo ogorčenost in gnebo, da predstavljajo to pravico sramoto za Avstrijo. Pota pa so spet prišli takšni, ki niso bili isete mnenja, in ponovno je bil isete začel padati denar. Neki mladenec v bledem ljubemni rosi na povsem svetelnem način: poleg denarja je reporterju stisnil v roko še kos papirja, opozoril ga, da pozorno prečita, kar je na njem zapisano, in da ga zatem dobro skrije. Seveda kos papirja ni bil navaden kos papirja, marveč letak nekakšnega „Instituta za raziskovanje resnice“, izdan na Dunaju 11. februarja 1965 in podpisan od Adolfa Elchmanna, sina pokojnega vojne zločince.

V letaku se zatrjuje, da je obtožba o milijonih umorjenih židov „izmišljotina“, da so bili Eich-

Angleški imajo celo vrsto posrečenih in tudi ponesrečenih posnemalcev. Tudi na Daljnem vzhodu. Na sliki vidimo „Korojske muce“, ansambel štirih pevki ali bolj kričavih deklet, ki so se odpravile na turnejo po svetu. Kje je tu gracioznost, ki je tipična za vzhod, še posebej za dekleta skrajne Azije?

N. POPOVIČ

V MONDULKIRIJU, NA MEJI Z NEMIRNIM VIETNAMOM

V planinah, kjer živi bežijo pred mrtvimi

Področje, ki so ga spremenili iz džungle v puščobo - Vojaki, ki stražijo, poučujejo v šolah, zdravijo in prepričujejo ljudi, naj gozdov ne zažigajo

PNOM PEN, februarja. — V Mondulkiriju je ena glavnih nalog vojaških oblasti, ustaviti žive, da ne bežijo pred mrtvimi. Ime Mondulkirij bi mogli prevesti v avstralskoindonezijski kraj, leži pa v severovzhodnem predelu Kambodže, na meji z Južnim Vietnamom.

Ce na Mondulkiriju gledano iz letala, imamo pred seboj ogromni plato z neštetiimi grmi in redčje zemlje. Tu bi ne bilo pravni posebej, če bi ti grmi ne bili popolnoma gol in le tu pa tam zasledimo kak grmek, ki je kot globoko plešasta glava obkrožen z ostanki flore; nizkim grmovjem in skromno travo. In vendar so bili to nekoč neprehodni gozdovi, prava džungla. Kako je to bogastvo flore izgubilo? Zelo enostavno. Bujno tropsko rastlinstvo se je umikalo pred ognjem, ki pa ni nastal po naključju, pač pa so ga tako rekoč načrtno podneli planinski plemena, da bi s uničenjem džungle dobili obdelovalne površine. Pepel, ki je po velikih požarih ostal, je najboljša gnojila, toda le za eno leto, k večjemu za dve. V naslednjih letih je bilo torej treba uničevati z ognjem nove in nove gozdove, da bi se ustvarila nova polja. In tako so planinska plemena uničevala pred seboj bogastvo gozdov in se hkrati spopadala s tem, da bi se ustvarili novi hektari obdelovalne površine.

Prebivalci teh planinskih predelov so se torej ena stvar načina pripravljali na novo setev, in to kljub temu, da je ta pokrajina že zdavnaj vključena v program razvoja zaostalih predelov Kambodže. Niti težko prehodne ceste, niti veličanske razdalje, pa tudi ne izoliranost novih kolonizatorjev — vojake in maloštevilnih civilnih funkcionarjev — ni s tolikšno ovira za izvajanje tega načrta, kot so ovira — krajevna planinska plemena. Gre za planinska plemena — nomade, za potomce tistih plemen, ki so prišla sem iz Jave, ko je ta bila pod vladavino Holandske. Sledijo pa to plemenu živel v svoji zaprti plemenski skupnosti in se hranili pred vsako civilizacijo, tudi pred naskokom skorajm korakom civilizacije. Ponekod tudi ženske se danes hodijo z golimi prsi, moški pa no sijo okoli pasu le krpo tkanino.

Danes se to ne dogaja več. Pravzaprav Francozov kot kolonizatorjev tukaj že dolgo ni več. Toda tudi medsebojna obratovanja s smrtnim koncem so

skrajno redka, le v primerih „krvavih maščevanj“. Po navadi se s takimi umori opere somadeževana deklisla čista, sope-rejo jo člani istega plemena, ki se znešajo nad drugim plemenom.

Kljub vsem naporom, da bi se ta plemena civilizirala, so „kmeri“ s planini — kot se sami sebe imenujejo — ostali nomadi s čudnimi navadami, ki zelo pogosto spodbujajo vladne gospodarske, in tudi druge načrte.

„Kmeri“ s planin so do skrajnosti nezaupni in vprašljivi. Brž ko nekoč iz nekega plemena umre, vse plemo zapusti kraj 420 silonov.

Lažje je premagati džunglo in divjino, kot pa ustaviti nomade. Divjina se sicer počasi, vendar pa je umika pred napori srednjih oblasti in kolonizatorjev. Nomade pa je težko ustaviti na nekem mestu. Skoraj nemogoče. V predelu, kjer so bile nekoč le tri francoske majhne omeje- ne vojaške postaje, so sedaj na- stala tu manjša naseljena središča s šolami, novimi lepimi zgradbami, s majhnimi električnimi centralami in celo bolnišnicami. Del požarne golote na- platijo se ponovno odeva v mila- de gozdove. Z uspehom se pre- izkušajo tudi v plantajah čaju- leva, začena se tudi reja svin- c. To so tudi manjši rudniki žita in dragih kamnov. Slednje kop- jejo v rudnikih, v katere vodijo zelo ozki jaski, po ka- terih se rudarji spuščajo v ko- ših. Pripravljeni so tudi nama- kalne naprave za namakanje polj, grade se tudi novi jezovi. Tam, kjer so bile nekoč le tri majhne učilnice, je danes že 21 šol, v katerih sede v glavnem o- troci vojakov in civilnih funk- cionarjev, pa tudi kak otrok do- mačih plemen — nomadov. Po- učuje jih 55 učiteljev.

Civilna uprava dobro deluje, vendar pa je vojak kmerse- vojste stebel dežele in gonilna sila — novega. Po ure in ure moraš potovati od naselja do naselja. In to vojak, ki je pri- šel sem kot mejni stražar proti Južnemu Vietnamu, ne vrši le svoje vojaške službe, pač pa je še učitelj, gradbenik, kmet, po- gosto tudi zdravnik ali vsaj bo- lničar. Veliko časa mu pobere- dra služba: prepričuje do- mačine, naj pošljejo otroka v šolo, naj svoje žene in dekleta bolj primerno oblečejo.

Pokus v Mondulkiriju ni le eden izmed poskusov v Kam- bodži, pač pa za razvestno poli- tiko, kako napolniti jež med razvitimi in zaostalimi predeli dežele. Ima pa to tudi svoje- globoko ozadje. Nezadostno sa- seljeni omejni predeli so bili vedno predmet vojaških in po- litičnih zahtev sosed, včasih tudi mirne infiltracije. Nova kolonizacija je infiltracija že- prepredila. V to področje pri- hajajo le begunci iz Južnega Vietnama, ki bežijo pred vojno. „Mondulkirij, Ratanakiri in druge province so ena strasta — je rekel princ Sihanuk. Pa- ča, pa tudi samega prince Sihanu- ka, ki rad govori o njej. „Zelo trdim — je rekel Sihanuk — zaradi raznih govoric, ki se si- rojo na račun tega. Zelen bi- da pred smrtjo vidim, kako bi- somalovaževanje zaradi naš- nerazvitosti izgubilo. Hotel bi, da bi ne bili več prezirani, pač pa da bi postali cenjeni.“

Proces proti Hitlerju „Za vsak primer“

BONN Berlin, 22. — Pred dnevi so zahodnonemške sodne oblasti začele sodni proces proti Hitlerju. Kakor je znano, na- meravajo iste oblasti z 9. ma- jem letošnjega leta prenehati s sodnim pregonom nacističnih zločincev v smislu svojega za- kona, ki predvideva zastaranje zločinov v 20 letih. Čeprav se proti temu dviga glas svetovne- ga javnega mnenja v obliki pro- testov parlamentarcev, javnih delavcev, organizacij in zaseb- nih, kakor, da bodo v Bonnu vztrajali pri spoštovanju zakona. Da bi se pa javno mnenje kolikor toliko pomirilo, so za- hodnonemške sodne oblasti for- malno začele sodno preiskavo proti nekaterim nacističnim zo- ločincem, za katere še ne vedo, ko so. Med temi je tudi Adolf Hitler. In vse to „za vsak pri- mer.“

Hkrati pa je sinoči po vzhod- noberlinskem radiu neki funk- cionar sovjetske varnostne služ- be kategorično zatrdil, da sta Hitler in Eva Braun zagotovo mrtva. Vzhodnoberlinski radio je navajal ostavke iz knjige J. Sevskeja, v kateri se nava- lajo ugotovitve avtorice in časa druge svetovne vojne, ko je pri- padala sovjetski varnostni služ- bi. V knjigi je rečeno, da so na dvorcu sedeža kanclerja v aprilu 1945 v lihu, ki ga je skopala granata našli dve na- pol zgozleni trupli, zasuti z zemljo. Po somatičnih potezah ni bilo mogoče trupel identifi- cirati. Toda izjave pri- ne dopu- škajo dvoma, da je šlo za trupli Adolfa Hitlerja in Eve Braun.

Vzhodnoberlinski radio je na- vedel še drugi dokaz o Hitler- jevi smrti in sicer to, da je u- metno zobovje, ki so ga našli na istem mestu, spoznal kot Hitlerjevo Hitlerjevo osebni zo- bodravnik prof. Blaschke.

reka tega, kar je moč doseči. STRELEC (od 22.1. do 20.2.) Obstaja nevarnost, da bi svoja sredstva namenili za nekaj, kar ne bo obrodilo sadu. Ne obljubljajte tega, kar ne boste mogli izpolniti. KOZOROG (od 21.2. do 20.1.) Danes bosta sreča in uspeh na va- ši strani. Prišlo bo do uresničitve tega, kar si želite. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne dovolite, da bi vas nekoč pripravil do tega, da bi se odrekli svojih bla- govstev. Skušajte nekatere te- roške odpraviti. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Da bi premagali tekmece, boste pripra- vili mnogo tveganj. Izpolnjeni bo- ste s popolno srečo.

reka tega, kar je moč doseči. STRELEC (od 22.1. do 20.2.) Obstaja nevarnost, da bi svoja sredstva namenili za nekaj, kar ne bo obrodilo sadu. Ne obljubljajte tega, kar ne boste mogli izpolniti. KOZOROG (od 21.2. do 20.1.) Danes bosta sreča in uspeh na va- ši strani. Prišlo bo do uresničitve tega, kar si želite. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne dovolite, da bi vas nekoč pripravil do tega, da bi se odrekli svojih bla- govstev. Skušajte nekatere te- roške odpraviti. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Da bi premagali tekmece, boste pripra- vili mnogo tveganj. Izpolnjeni bo- ste s popolno srečo.

reka tega, kar je moč doseči. STRELEC (od 22.1. do 20.2.) Obstaja nevarnost, da bi svoja sredstva namenili za nekaj, kar ne bo obrodilo sadu. Ne obljubljajte tega, kar ne boste mogli izpolniti. KOZOROG (od 21.2. do 20.1.) Danes bosta sreča in uspeh na va- ši strani. Prišlo bo do uresničitve tega, kar si želite. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne dovolite, da bi vas nekoč pripravil do tega, da bi se odrekli svojih bla- govstev. Skušajte nekatere te- roške odpraviti. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Da bi premagali tekmece, boste pripra- vili mnogo tveganj. Izpolnjeni bo- ste s popolno srečo.

reka tega, kar je moč doseči. STRELEC (od 22.1. do 20.2.) Obstaja nevarnost, da bi svoja sredstva namenili za nekaj, kar ne bo obrodilo sadu. Ne obljubljajte tega, kar ne boste mogli izpolniti. KOZOROG (od 21.2. do 20.1.) Danes bosta sreča in uspeh na va- ši strani. Prišlo bo do uresničitve tega, kar si želite. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne dovolite, da bi vas nekoč pripravil do tega, da bi se odrekli svojih bla- govstev. Skušajte nekatere te- roške odpraviti. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Da bi premagali tekmece, boste pripra- vili mnogo tveganj. Izpolnjeni bo- ste s popolno srečo.

reka tega, kar je moč doseči. STRELEC (od 22.1. do 20.2.) Obstaja nevarnost, da bi svoja sredstva namenili za nekaj, kar ne bo obrodilo sadu. Ne obljubljajte tega, kar ne boste mogli izpolniti. KOZOROG (od 21.2. do 20.1.) Danes bosta sreča in uspeh na va- ši strani. Prišlo bo do uresničitve tega, kar si želite. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne dovolite, da bi vas nekoč pripravil do tega, da bi se odrekli svojih bla- govstev. Skušajte nekatere te- roške odpraviti. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Da bi premagali tekmece, boste pripra- vili mnogo tveganj. Izpolnjeni bo- ste s popolno srečo.

NEKOČ NA GORIŠKEM

Pomenek s slikarjem Pavlom Zamarjem

Primorci imamo mnogo tikov- nih umetnikov, ki skušajo v svo- ja dela vtisniti kar največ zna- čilnih potez naše zemlje in son- ca. In tako je prav. Svojevrstna lepota sivega kraškega kamena in temnozelenih borov, vitke istr- ske ciprese in morje, ki ga son- ce vsak trenutek obdari s edin- stevni svetlobnimi in barvnimi odtenki — so neizčrpen vir za- nudi. Se več, vsi ti naravni elementi dajejo umetnikom oče- nego novo, večje poslanstvo. In morda prav v tem je tista go- plina moč, ki ga sili k neneh- ni opazovanju in ustvarjanju.

Razstave, na katerih primorski umetniki predstavljajo občinstvu svoje stvaritve, pa gredo pre- mnogokrat skoraj neopazno mi- mo nas. Najprejkrat branimos svo- je nezanimanje za tovrstne kultur- ne prireditve z izgovorom, ki je najbolj poceni (Ne razumem!), pri tem pa se ne vprašamo, ko- liko smo se sploh potrudili razu- meti. Odgovoriti na vprašanje, kako vzbuditi v občinstvu zani- manje za umetniška dela, ni ta- ko enostavno, zato sem želel si- šati, kaj meni o tem problemu nekdo, ki mu je umetniško ustvar- janje mnogo več kakor hobbi.

V foyerju hotela Triglav v Ko- pru je namreč dva tedna raz- stavljala svoja slikarska dela, v tehniki temperne in oljne paste, portoroški umetnik PAVLE ZA-

MAR, ki je znan tudi med trša- škimi Sloenci.

— Mislim — je prišel Zamar — da je še dolgo do takrat, ko bomo lahko rekli: „Ljudje imajo okusa.“ Do takrat, ko bo vsak preprosto slopek začutil ob umet- nini, ki se mu danes zdi smešna in nepomembna, tisto magleno lepoto, ki je umetnika prisilila, da jo je upodobil na platno.

„Proces preobrazbe ne bo lahak tudi zaradi specifičnega dejstva: neprenosljivosti likovne umetno- sti; medtem, ko lahko glasba pro- dre v vsako hišo (plošča, radio, televizija), je umetniška slika pri- klenjena med zidove nekega mu- zeeja ali galerije. Kako privabiti ljudi v razstavne prostore? Saj imamo časopise, radio in tele- vizijo! Ne pozabimo pa, da je treba človeku prikazati dobro ali zlo določenega pojma, v našem primeru slike, čimbolj nazorno in konkretno! Največja ovira pri vzbujanju zanimanja za umetnost pa bo še naprej ostal — klč, ki ga je v našem življenju, na za- slo, še vedno mnogo.

Pri teh besedah je Zamar ne- hote dvignil pogled na svoje si- ke, dvajset platen, ki jih je ustvar- jil v minulem letu, in začutil sem kako je navezan nanje.

Očitno je, da je vsa najljub- ša tema kraški zid. Prav gotovo vas na to spodbija, ki se pologa- ma spreminja v razvalino, veče močna več.

Nedvomno. Mnogo sem opa- soal naš stvi, trdi Kras in hiše, zgrajene z njegovim kamenjem. Čeprav je na prvi pogled hlad- en, tuji, tma kraški zid v sebi mnogo topline in domačnosti, ki me preseneča in privablja. Ra- zen tega ima stari primorski zid svojo etnološko vrednost, saj spa- da še v preteklost.

Piran... s svojimi oboki, ulič- cami in portali, ne vzbuja vše- ga zanimanja? (Posebno, če si- kate v naravi!) — sem nadaljeval.

Koliko slikarjev je že po- pisalo svoja platna „Pirani! Jaz torej ne bi povedal nič novega, četudi bi bil še tako originalen in domiseln. Ker mi je ljubše atelejsko slikarstvo, delam v na- ravi samo skice in študije.

Na mizici, za katero vsa sedela, je vzel seznam razstavljenih si- lik in ga ponudil nekemu obiskova- cu. Nekega drugega pa je njudo- nov ponudil, naj zapiše v knjigo tiskano svoje mnenje o razstavi. Opaževal sem Zamarja, kako po- zorno je motril ljudi, ki so se us- tavljali pred njegovimi slika- mi in stali, sem, kaj si je v ti- stem trenutku najbolj želel: da bi tudi mi občutili, zakaj je moral narisati vse te zidove, ribiče, hi- še ob morju, dve kopalci, plen, čistota čenčev.

Hotel sem ga vprašati: kakšen je njegov tempo ustvarjanja, a ga nisem. Zvedel sem, da mu pri- jatelj pravi: „Slovenski Van Gogh“, ker zna očasih — atako hitro narisati! V Van Gogh? Da, pravzaprav je nekaj vangoghov- skega v tem našem Pavlu... Mor- da ta njegov nemir, to njegovo iskanje neke nove lepote, ki je pred njim še nihče ni iskal.

BRANKO VATOČ

Primorci imamo mnogo tikov- nih umetnikov, ki skušajo v svo- ja dela vtisniti kar največ zna- čilnih potez naše zemlje in son- ca. In tako je prav. Svojevrstna lepota sivega kraškega kamena in temnozelenih borov, vitke istr- ske ciprese in morje, ki ga son- ce

KOLESARSTVO

ZÜRICH, 22. — Med tiskovno konferenco je predsednik švicarske kolesarske zveze Alfred Fischer izjavil, da bodo švicarski predstavniki glasovali na prihodnjem kongresu mednarodne zveze, ki bo v Zenevi, pred predlogo predsednika UVI Adriana Rodonija, da bi ustanovili dve samostojni mednarodni zvezi (za profesionalce in amaterje).

Po odlični igri junioriev neodločeno s Ponziano

Reggina	22	10	5	7	27	11	25
Modena	22	8	9	5	25	14	25
Napoli	22	7	11	4	24	15	25
Spal	22	8	9	5	22	16	25
Palermo	22	9	7	6	27	24	25
Venezia	22	8	2	6	20	16	24
Potenza	22	8	7	7	33	30	23
Padova	22	7	9	6	13	12	23
Bari	22	7	8	7	20	21	22
Catanzaro	22	6	10	6	14	15	22
Alessand.	22	6	10	6	16	21	22
Verona	22	6	10	6	16	22	22
P. Patrù	22	8	5	9	18	28	21
S. Monza	22	5	7	10	19	31	17
Trani	22	5	7	10	14	27	17
Livorno	22	3	10	9	12	20	16
Triestina	22	5	6	11	12	25	16
Parma	22	3	4	15	13	33	10